

ПРИЈЕДЛОГ

На основу члана 39. став 2. тачка 27. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ број: 97/16 и 36/19) и члана 36. став 2. тачка 29. Статута општине Теслић („Службени гласник Општине Теслић“, број 4/17) Скупштина општине Теслић на сједници оджаној дана____ донијела је _____

ЕТИЧКИ КОДЕКС

ИЗАБРАНИХ ПРЕДСТАВНИКА – ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ ТЕСЛИЋ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(1) Етичким кодексом Скупштине општине Теслић (у даљем тексту: Етички кодекс) утврђују се етичка правила и принципи понашања изабраних представника – одборника који представљају грађане у Скупштини општине Теслић.

(2) Одборници Скупштине општине Теслић као непосредно изабрани представници свих грађана у општини Теслић, обавезују се на поштовање овог Етичког кодекса, све у циљу јачања и оправдања јавног повјерења, унапређења личног и политичког интегритета, промовисања Скупштине општине која треба да ужива општу друштвену подршку и посвећеност општем и јавном интересу, о чему потписују посебну изјаву о прихватању и обавези поштовања овог Етичког кодекса.

(3) Принципи и правила понашања установљени овим Етичким кодексом примјењиваће се на сједницама Скупштине општине, сједницама њених радних тијела, међусобној комуникацији, комуникацији са представницима других нивоа власти, комуникацији са јавношћу, и свим јавним иступима, укључујући и иступе на друштвеним мрежама. Усвајањем Етичког кодекса за изабране одборнике у Скупштини општине Теслић (у даљем тексту: Кодекс) одборници преузимају обавезу да ће се у циљу обављања свих дужности у Скупштини општине Теслић и према јавности у цјелини придржавати принципа поштовања закона и других прописа, одговорности, забрани примања и давања мита, забрана корупције и друге облике злоупотребе јавне функције.

(4) Изрази употребљени у овом кодексу наводе се у једном граматичком роду, и без дискриминације се односе и на мушкарце и на жене.

II ОПШТИ ПРИНЦИПИ

Члан 2.

Поштовање закона и других прописа

(1) Обавеза одборника је да се у свом раду придржавају закона и других прописа, укључујући етичке принципе, стандарде, смјернице, као и правила којима је регулисано обављање дужности одборника.

(2) Изабрани одборници, прихватањем свечане изјаве или именовањем, морају се придржавати Устава, закона, Статута општине, Етичког кодекса и других прописа, занемарајући субјективност у политичкој партији.

(3) Осјећајући властиту одговорност одборник неће свој положај користити за давање приједлога аката или инсистирати на доношење аката за које зна или је очигледно да су супротни прописима.

Члан 3.

Очување интегритета

У свом дјеловању одборници према својим знањима и способностима, увијек самостално доносе своје одлуке, за које су одговорни, имајући увијек у виду најбољи интерес свих грађана. У том смислу, одборници ће дјеловати у складу са принципима интегритета у јавној служби, који подразумевају стриктно придржавање етичких норми и вриједности с циљем давања предности јавном у односу на приватне интересе у јавном сектору.

Члан 4.

Непристрасност/недискриминација

Обавеза одборника је да у обављању својих дужности и приликом доношења одлука буду непристрасни, без испољавања било каквих облика предрасуда, дискриминације и фаворитизма (у односу на расу, вјеру, пол, националну припадност, старосну доб, брачни статус, сексуалну оријентацију, социјално-имовински статус и сваку другу различитост) а посебно непотизма (фаворизовање родбине или чланова породице) и кронизма (фаворизовање пријатеља) у јавном сектору.

Члан 5.

Одговорност

Одборници су одговорни локалном становништву у мандатном периоду на који су изабрани, као и суду јавности и Етичком одбору и биће увијек спремни да се подвргну било којој врсти контроле која одговара њиховом положају.

Члан 6.

Транспарентност

Одборници су увијек отворени да јавно износе разлоге за поступке и одлуке које се доносе (са изузетком и ограничењима која су прописана законом), те доступни за пружање информација како о свом личном раду, тако и о раду представничког тијела.

Члан 7.

Узајамно поштовање

(1) У међусобној комуникацији и уопште комуникацији са јавношћу одборници ће у сваком случају иступати са уважавањем и поштовањем, његовати културу дијалога, јасно саопштавати своје мисли и идеје, избегавајући коришћење израза које могу вријеђати или

омаловажавати друге одборнике, личности или групе, на тај начин поштујући једнака права свих на уважавање њихове личности и увјерења.

(2) Одборници ће у свом раду и у односу према другим одборницима, личностима и групама одржавати дигнитет Скупштине.

(3) Одборник не може користити ријечи или изразе којима вријеђа или омаловажава другог, а односе се на коментарисање изгледа, брачног стања и друштвеног живота било које особе.

III ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗЕ ОДБОРНИКА

Члан 8.

Обавеза присуствовања сједницама

(1) Поштујући то да су дужни присуствовати сједницама Скупштине општине и радних тијела чији су чланови, а уважавајући једни друге, одборници неће напуштати засједање прије завршетка, а ни током трајања, а да прије тога не саопште јавно или председавајућем разлог повремениог или потпуног напуштања засједања. Ако су оправданим разлогом спријечени да присуствују састанцима или сједницама, на које су уредно и благовремено позвани, председавајућем ће саопштити те разлоге, а он ће Скупштину, радно тијело и кворум обавијестити о разлогу изостанка позваног одборника.

(2) Одборници неће без оправданог разлога изостајати са јавних манифестација или јавних скупова на које су уредно и благовремено позвани у својству изабраног представника. О разлозима евентуалног изостанка, благовремено ће обавијестити организатора манифестације или скупа.

Члан 9.

Забрана корупције и других облика злоупотреба јавне функције

(1) Забрањена је злоупотреба јавног овлаштења и положаја изабраним представницима која може довести до личне или користи сродника и других повезаних лица.

(2) Забрана из претходног става нарочито се односи на сљедеће злоупотребе:

- директно или индиректно захтијевање, нуђење, давање или прихватање мита или неке друге недопуштене предности или њену могућност, којима се нарушава редовно и одговарајуће вршење било какве јавне дужности или понашања изабраног представника или другог званичника;
- кориштење службеног овлаштења и положаја ради стицања користи или трговине утицајем;
- незаконито давање погодности привредним субјектима;
- неprimјерен утицај на запошљавање;
- кориштење повлаштених информација ради стицања финансијске и друге користи за себе или друга лица.

Члан 10.

Спречавање сукоба интереса

(1) Одборници су дужни да поштују релевантне законе о спречавању сукоба интереса и редовно подносе извјештаје о финансијским и другим интересима.

(2) Дужности одборника у вези са управљањем сукобом између приватног и јавног интереса (укључују како стварни и потенцијални, тако и привидни сукоб интереса), подразумевају:

- Обавеза избјегавања сукоба интереса;
- Уколико сукоб интереса није могуће избјећи (*ad hoc* управљање сукобом интереса), одборник је дужан да објелодани приватни интерес који га доводи до сукоба са јавним интересом;
- Одборник ће у сваком случају пријавити сукоб интереса и изузети се из релевантних поступака ако се разматра одређени акт или одлука, а по коме би он, или његови сродници, или правни субјект у коме има финансијски или други интерес, требало да остваре корист;
- Тражење савјета надлежног тијела (Комисије за етичка питања или другог надлежног тијела) у случају дилеме да ли се у конкретном случају ради о сукобу интереса;
- Повиновање одлуци надлежног тијела.

Члан 11.

Забрана обављања неспојивих функција

(1) Дужност одборника је да се придржавају прописа у вези са забраном истовременог вршења неспојивих функција у складу са релевантним законима у БиХ.

(2) Једно лице може вршити највише једну непосредно изабрану јавну функцију или највише једну непосредно и једну посредно изабрану функцију. Нespoјиво је истовремено вршење ових функција са вршењем функција у извршним органима власти, осим у периоду док се не конституишу извршни органи власти изабрани на редовним изборима у истом изборном циклусу.

(3) Одборници и чланови њихових породица не могу, у вријеме вршења јавне функције и три мјесеца након престанка исте, бити чланови надзорних одбора или директори јавних предузећа које је основала јединица локалне самоуправе, нити чланови управе привредних друштава у којима имају финансијски интерес, а која послују са органом власти Републике или јединице локалне самоуправе преко вриједности од 30.000 КМ годишње;

(4) Одборници не могу бити чланови органа или директори невладиних организација које се финансирају из буџета Републике или јединице локалне самоуправе у укупном годишњем износу већем од 100.000 КМ.

(5) Одборници не могу закључивати уговоре о пружању личних услуга са јавним предузећем које је основала општина Теслић. Исто се односи и на привредна друштва која послују са органима власти Републике или јединице локалне самоуправе преко вриједности од 30.000 КМ годишње.

(6) Одборници су дужни поднијети оставку на сваку од неспојивих функција и послова најкасније један дан прије преузимања одборничког мандата.

Члан 12.

Финансијска дисциплина и кориштење повјерених средстава

(1) Дужност одборника је да правилно управљају јавним средствима и поштују правила буџетске и финансијске дисциплине, да савјесно, ефикасно и економично располажу финансијским и материјалним средствима која су им повјерена и да спречавају њихово незаконито кориштење.

(2) Одборници не могу користити јавна средства у приватне сврхе, нити омогућавати другим лицима да та средства користе у приватне сврхе.

(3) Одборници не могу користити јавна средства нити службене просторије за потребе политичких странака или изборне кампање.

Члан 13.

Забрана примања поклона

(1) Поклоном се сматра поклон у вези са вршењем дужности, а подразумијева: новац, предмете, права, услуге без накнаде, те неку другу дату или обећану корист, на примјер: угоститељску услугу, услугу ноћења, опрост дуга или обавезе, путни трошак или сличну услугу, улазницу, умјетнички предмет, осигурање, медицинске или друге услуге, а коју изабрани представник није лично платио према тржишној цијени.

(2) Поклон у вриједности до 300 КМ одборници могу задржати и не треба да га пријаве.

(3) Поклоне изнад вриједности из претходног става одборници не смију задржати, већ су обавезни да их пријаве Комисији за утврђивање сукоба интереса у органима власти Републике Српске и предају органима скупштине.

(4) Вриједност поклона је његова тржишна вриједност.

Члан 14.

Обавеза информисања јавности (транспарентност рада)

(1) Одборници ће у свом дјеловању, а у вези са одлукама које доносе, бити увијек отворени и благовремено и истинито обавјештавати јавност путем средстава јавног информисања.

(2) Одборници ће пружати потпуну информацију медијима, под једнаким условима, везано за обављање својих дужности и неће давати повјерљиве информацију нити информације које се тичу приватног живота других одборника или трећих лица.

(3) Одборници ће у својим јавним иступима и контактима са медијима водити рачуна о очувању свог личног угледа, угледа других функционера и запосленика Општине, као и угледа општине у цјелини.

Члан 15.

Поштовање правила о раду представничког тијела и комуникацији

У међусобној комуникацији, као и у комуникацији са јавношћу одборници ће у сваком случају иступати са уважавањем и поштовањем, његовати културу дијалога, јасно саопштавати своје мисли и идеје, избегавајући кориштење израза који могу вређати или омаловажавати друге одборнике, личности или групе, на тај начин поштујући једнака права свих на уважавање њихове личности и увјерења.

Члан 16.

Забрана сексуалног узнемиравања

(1) Забрањен је сваки облик сексуалног узнемиравања.

(2) Према позитивним прописима у БиХ, сексуално узнемиравање је сваки нежељени облик вербалног, невербалног или физичког понашања полне природе којим се жели повриједити достојанство особе или групе особа, или којим се постиже такав учинак, нарочито кад то понашање ствара застрашујуће, непријатељско, деградирајуће, понижавајуће или увредљиво окружење.

(3) Под нежељеним облицима вербалног понашања из става (2) сматрају се: а) упућивање вербалних и физичких приједлога сексуалне нарави другој особи; б) захтјевање нежељеног физичког контакта; ц) изношење шала или алузија које су полне природе, укључујући опаске у вези пола и сексуалне оријентације; д) изругивање и исмијавање на полној основи; е) писање сексуално експлицитних или сугестивних порука или писама; ф) нежељени позиви на састанке, флертовање или захтјевање полног односа или сексуалних услуга; г) ширење гласина сексуалне нарави; х) пријетње упућене другој особи која одбија удовољити сексуалним понудама.

(4) Нежељеним облицима невербалног понашања из става (2) сматрају се: гестикулације, знакови и инсинуације које упућују на имитацију полног односа.

IV КРШЕЊЕ ОДРЕДАБА ЕТИЧКОГ КОДЕКСА

Члан 17.

Комисија за етичка питања

(1) У циљу обезбјеђења примјене овог кодекса, Скупштина општине образује посебну Етичку комисију надлежну за примјену Кодекса. (У даљем тексту: Комисија).

(2) Комисија има седам чланова од којих се предсједник и два члана бирају из реда одборника, а четири члана се бирају из реда угледних и афирмисаних грађана у јавном животу.

(3) Приликом избора чланова Комисије, водиће се рачуна о равномјерној заступљености оба пола у Комисији.

(4) Комисија ради у складу са Пословником о раду Комисије, којим се регулишу сва питања која се односе на начин и поступак рада Комисије.

(5) Пословник о раду Комисије, доноси Комисија на првој сједници.

(6) Мандат чланова Етичке комисије траје 4. године.

(7) Чланови комисије су одговорни Скупштини општине за свој рад.

(8) Комисија прати примјену Кодекса, а нарочито јавно изнесене примједбе и препоруке у било ком облику, поступа по појединачним пријавама за утврђивање кршења Кодекса, те изриче одговарајуће санкције.

Члан 18.

Поступак по пријавама кршења одредаба Етичког кодекса

1) Право на подношење пријава о кршењу одредаба Кодекса имају сва правна и физичка лица, а пријаве се подносе поштом, предсједнику Комисије.

(2) Пријаве морају бити потписане (пуно име и презиме, адреса), наведено која одредба Етичког кодекса није поштована, садржавати доказе, односити се на одређеног одборника и садржавати потпис подносиоца пријаве.

(3) Анонимне и неблаговремене пријаве о повреди Етичког кодекса, се сматрају неуредним и неће се разматрати.

(4) Уколико комисија након испитивања уредности пријаве закључи да није потпуна или довољно разумљива, може од подносиоца пријаве затражити да је допуни.

(5) Рок за подношење пријаве је 15 дана од учињеног прекршаја кодекса.

(6) Рок за провођење поступка и доношење одлуке је 30 дана.

(7) Рок за изјашњавање одборника о кршењу Кодекса је седам дана. Након изјашњења одборника заказује се расправа, те позивају свјedoци.

(8) Ако Комисија након разматрања пријаве и достављеног писменог одговора одборника закључи да нема довољно доказа да је учињена повреда Етичког кодекса, одбија пријаву као неосновану и о томе ће обавјестити подносиоца пријаве.

(9) Уколико се у току поступка по пријави утврди постојање повреде одредаба Етичког кодекса, Комисија за етичка питања донијет ће одлуку о повреди Кодекса са образложењем.

(10) Одлуке се доносе већином од укупног броја чланова Комисије.

(11) Одборник на изречену мјеру може, у року од 15 дана од дана пријема одлуке, уложити жалбу Колегијуму Скупштине, који доноси коначну одлуку. Колегијум ће донијети одлуку у року од 7 дана од пријема жалбе.

(12) Уколико, наконведеног поступка, утврди да су наводи садржани у жалби основани, Колегијум поништава одлуку Етичке комисије и одборника ослобађа одговорности. Уколико се утврди да су наводи садржани у жалби основани, Колегијум својом одлуком потврђује одлуку Етичке комисије.

(13) Одлука Колегијума Скупштине општине по жалби је коначна.

(14) На достављање свих писмена, као и на писмену комуникацију органа и странака у првостепеном и другостепеном поступку, сходно се примјењују одредбе Закона о управном поступку Републике Српске.

Члан 19.

Обавјештавање надлежних тијела или органа

Уколико Комисија за етичка питања утврди да у конкретном случају постоје индиције да је ријеч о кривичном дјелу, прекршају или неком другом кршењу прописа, а за које је надлежан други орган или тијело у Републици Српској, односно БиХ, дужна је без одлагања прослиједити пријаву том надлежном органу или тијелу.

Члан 20.

3. Санкције/мјере за кршење кодекса

(1) Одборнику који не поштује неку од ових одредби Етичког кодекса, наконведеног поступка може бити изречена мјера:

- Опомена (која се изриче на затвореној сједници);
- Јавна опомена (уз обавезу објављивања на web сајту Општине и са роком брисања од шест мјесеци од објављивања информације)
- Мјера умањења одборничког додатка, уз објављивање информације о изреченој мјери.

(2) Мјера умањења одборничког додатка изриче се у висини од 20% до 50% накнаде (одборничког додатка), односно плате одборника, за период од једног до три мјесеца.

(4) За лакше повреде изриче се опомена (на затвореној сједници) и јавна опомена, а за теже мјера умањења одборничког додатка.

V ПОВЈЕРЉИВО САВЈЕТОВАЊЕ, ОБУКА И ИЗВЈЕШТАЈИ О ПРИМЈЕНИ КОДЕКСА

Члан 21.

(1) Комисија за етичка питања ће одредити једног члана који ће вршити функцију повјерљивог савјетовања. Повјерљиво савјетовање је опција која стоји на располагању одборницима у случају недоумица око питања која су предвиђена Кодексом.

(2) Правило повјерљивости подразумјева обавезу савјетника да као тајну чува информације које му је одборник саопштио.

(3) Комисија за етичка питања сачињава приједлог плана едукације одборника из области етике и интегритета, односно примјене Кодекса, а који усваја Скупштина општине.

(4) Сви одборници имају обавезу да похађају едукације предвиђене планом из претходног става..

(5) Одборници се приликом ступања на дужност упознају са садржајем Кодекса и потписују Изјаву о обавези поштовања Етичког кодекса. Изјаву о обавези поштовања Етичког кодекса потписује Начелник општине.

(6) Комисија за етичка питања израђује годишњи извјештај о примјени Етичког кодекса.

(7) Етички кодекс усваја Скупштина општине на приједлог Комисије за етику.

VI НАДЗОР НАД ПРИМЈЕНОМ КОДЕКСА

Члан 22.

Надзор над примјеном Кодекса је у надлежности Комисије за прописе општине Теслић, и обухвата праћење рада Комисије за етичка питања, као и провођење обуке, разматрање нацрта годишњих извјештаја о примјени Етичког кодекса, те предлагање мјера за његово унапређење.

VII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23.

(1) Ступањем на снагу овог Кодекса престаје да важи Етички кодекс изабраних представника/одборника у Скупштини општине Теслић („Службени гласник општине Теслић“, број 1/18).

(2) Овај кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Теслић“.

Број: _____

ПРЕДСЈЕДНИК СО

Датум: _____
